C/2023/1067

15.12.2023

P9_TA(2023)0195

Vlastní zdroje: nový začátek pro finance EU, nový začátek pro Evropu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. května 2023 o vlastních zdrojích: nový začátek pro finance EU, nový začátek pro Evropu (2022/2172(INI))

(C/2023/1067)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 311 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

— s ohledem na své usnesení ze dne 29. března 2007 o budoucnosti vlastních zdrojů Evropské unie [1],

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 („evropský právní rámec pro klima“) [2],

— s ohledem na závěrečnou zprávu a doporučení skupiny na vysoké úrovni pro vlastní zdroje z prosince 2016 o budoucím financování EU,

— s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom [3],

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů [4] (dále jen „interinstitucionální dohoda“),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2022 o navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy [5],

— s ohledem na návrh rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a který předložila Komise (COM(2021)0570),

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Nová generace vlastních zdrojů pro rozpočet EU“ (COM(2021)0566),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 16. září 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie [6],

— s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 1965 o návrzích Evropské komise týkajících se financování společné zemědělské politiky (SZP) a vytvoření vlastních zdrojů pro EHS [7],

— s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 21. dubna 1970 o nahrazení finančních příspěvků členských států vlastními zdroji Společenství [8],

---

(1) Úř. věst. C 27 E, 31.1.2008, s. 214.
(2) Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.
(3) Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.
(4) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
(5) Přijaté texty, P9_TA(2022)0450.
(6) Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 256.
(7) https://www.cvce.eu/en/obj/european_parliament_resolution_on_commission_proposals-en-9c67ed5c-af04-4eab-bf89-445996e987f1.html.
(8) Úř. věst. L 94, 28.4.1970, s. 19.

— s ohledem na Smlouvu ze dne 22. dubna 1970 pozměňující některá rozpočtová ustanovení Smluv o založení Evropských společenství a Smlouvy o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise Evropských společenství ([9]) (Lucemburská smlouva),

— s ohledem na své pozměňovací návrhy přijaté dne 22. června 2022 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a nařízení (EU) 2015/757 ([10]),

— s ohledem na své pozměňovací návrhy přijaté dne 22. června 2022 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích ([11]),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 16. prosince 2020 k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([12]),

— s ohledem na závěry Evropské rady přijaté dne 21. července 2020,

— s ohledem na pilotní projekt nazvaný „Studie proveditelnosti pro opětovné společenské využití majetku zmrazeného a zabaveného v důsledku sankcí EU přijatých v návaznosti na vojenskou agresi Ruska vůči Ukrajině“ ([13]),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Hospodářského a měnového výboru a Výboru pro ústavní záležitosti,

— s ohledem na dopis Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0155/2023),

A. vzhledem k tomu, že podle článku 311 SFEU si Unie zajistí prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a pro úspěšné provádění svých politik a její rozpočet je financován plně z vlastních zdrojů, aniž by tím byly dotčeny jiné příjmy; vzhledem k tomu, že článek 311 SFEU rovněž stanoví, že Rada musí před přijetím rozhodnutí o vlastních zdrojích konzultovat Evropský parlament;

B. vzhledem k tomu, že vysoká míra příspěvků založených na hrubém národním důchodu (HND) způsobuje, že rozpočtová rozhodnutí jsou příliš závislá na členských státech; vzhledem k tomu, že rozpočet Unie je rovněž financován ze skutečných vlastních zdrojů prostřednictvím cel a daně z přidané hodnoty (DPH), které členské státy mají tendenci považovat za vnitrostátní příspěvky do rozpočtu Unie;

C. vzhledem k tomu, že podle Soudního dvora Evropské unie „výkon rozpočtové pravomoci Parlamentu v plénu představuje zásadní okamžik v demokratickém životě Evropské unie“ ([14]);

D. vzhledem k tomu, že plán na zavedení nových vlastních zdrojů v právně závazné interinstitucionální dohodě zavazuje orgány, aby otázku financování rozpočtu Unie udržely na předním místě politické agendy s cílem zajistit schůdnou cestu k refinancování dluhů vzniklých v souvislosti s nástrojem NextGenerationEU (NGEU), a stanoví, že Komise by mohla do druhého souboru nových vlastních zdrojů zahrnout daň z finančních transakcí a finanční příspěvek spojený s podnikovým sektorem nebo nový společný základ daně z příjmů právnických osob;

E. vzhledem k tomu, že potřeba splatit nástroj NGEU, hospodářské a sociální otřesy nevyprovokované a neodůvodněné invaze Ruska na Ukrajinu, silný dopad inflace na rozpočet Unie a zintenzívnění celosvětového souboje o utváření budoucnosti výroby čistých energetických technologií, k němuž přispívají masivní veřejné zásahy globálních mocností, jako je zákon USA o snížení inflace, a další nově se objevující výzvy pro Unii, zdůrazňují potřebu přehodnotit systém vlastních zdrojů Unie tím, že bude plně využit potenciál nových skutečných vlastních zdrojů s cílem zajistit v dlouhodobém horizontu udržitelné financování rozpočtu Unie;

([9]) Úř. věst. L 2, 2.1.1971, s. 1.
([10]) Úř. věst. C 32, 27.1.2023, s. 108.
([11]) Úř. věst. C 32, 27.1.2023, s. 320.
([12]) Úř. věst. C 445, 29.10.2021, s. 240.
([13]) PP 07 23 05.
([14]) Rozsudek ze dne 2. října 2018, Francouzská republika v. Evropský parlament, C-73/17, ECLI:EU:C:2018:787, bod 35.

F. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 měla zásadní dopad na sociální strukturu a hospodářství EU a představuje dlouhodobé výzvy pro naše hospodářské a sociální oživení; vzhledem k tomu, že pandemie odhalila důležité potřeby financování v Evropě, které lze nejlépe řešit prostřednictvím společných opatření ohledně klíčových politik;

G. vzhledem k tomu, že zpráva o konečných výsledcích Konference o budoucnosti Evropy z 9. května 2022 obsahuje návrh pléna, podle nějž „EU musí zohlednit sociální a hospodářský dopad války na Ukrajině tím, že přizpůsobí správu ekonomických záležitostí novému geopolitickému kontextu a posílí vlastní rozpočet prostřednictvím nových vlastních zdrojů“; vzhledem k tomu, že na Konferenci o budoucnosti Evropy navrhli občané EU posílit rozpočet Unie prostřednictvím nových vlastních zdrojů ([15]) a že o rozpočtu Unie by měl rozhodovat také Parlament, neboť na vnitrostátní úrovni je to také v pravomoci parlamentů ([16]);

H. vzhledem k tomu, že Parlament již vyjádřil svůj kladný postoj, pokud jde o zrušení všech slev a úprav, zjednodušení vlastního zdroje založeného na DPH, jednotnost rozpočtu EU a používání pokut a poplatků jako zvláštního zdroje příjmů do rozpočtu Unie;

I. vzhledem k tomu, že Komise v prosinci 2021 předložila legislativní návrh, který zavede tři nové kategorie vlastních zdrojů založené na systému obchodování s emisemi (ETS), mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) a prvním pilíři úmluvy Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) o mezinárodním zdanění právnických osob;

J. vzhledem k tomu, že postoj Parlamentu ze dne 23. listopadu 2022 k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se mění rozhodnutí (EU, Euratom) 2020/2053 o systému vlastních zdrojů Evropské unie ([17]), v podstatě tento návrh schválil jako důležitý, i když nedostatečný krok; vzhledem k tomu, že Rada tento návrh doposud přezkoumává;

K. vzhledem k tomu, že odvětvové právní předpisy týkající se systému ETS a mechanismu CBAM mají být přijaty ve druhém čtvrtletí roku 2023; vzhledem k tomu, že jednání o mnohostranné úmluvě o prvním pilíři dohody OECD a jejím harmonizovaném provádění na úrovni Unie stále probíhají;

L. vzhledem k tomu, že jsou zaznamenány první známky pozitivního politického účinku vlastního zdroje z nerecyklovaných plastů;

Důvody pro reformu příjmové politiky rozpočtu EU

1. prohlašuje, že finance EU procházejí kritickým obdobím, kdy by nedostatek reforem měl velmi negativní dopady na budoucnost Evropské unie, jejích politik, cílů a na důvěru občanů a investorů v Unii;

2. zdůrazňuje zásadní a rostoucí význam rozpočtu Unie při plnění klíčových politických cílů Unie a jejích stěžejních programů a v rámci její krizové reakceschopnosti; zdůrazňuje četné výzvy, kterým EU čelí, jako je budování otevřené strategické autonomie, zejména v oblasti průmyslové politiky, zdraví, vesmíru, potravin, surovin, chemických látek, odolnosti, ukončení její závislosti na ruských fosilních palivech, podpory ekologické a digitální transformace tak, aby nikdo nebyl opomenut, boje proti změně klimatu a krize biologické rozmanitosti, vybudování evropského pilíře sociálních práv, zajištění genderové rovnosti, dokončení zdravotní unie a energetické unie a financování důležitých společných projektů, jako je spolupráce na obraně, civilní ochrana a vesmír; připomíná, že Komise uvedla, že nepředvídané potřeby vzniklé válkou v Evropě značně přesahují prostředky dostupné ve stávajícím víceletém finančním rámci (VFR); domnívá se, že všechny nové politiky a výzvy Unie musí zahrnovat nové finanční prostředky a další nové zdroje;

3. v této souvislosti opakuje, že dostatečné, spolehlivé a odolné financování rozpočtu Unie si žádá diverzifikovaný a rozšířený soubor vlastních zdrojů; je přesvědčen, že dobře navržená reforma vlastních zdrojů Unie má obrovský potenciál nejen pro posílení financování rozpočtových potřeb Unie, ale také pro posílení jejích politických výstupů, zlepšení fiskální rovnováhy mezi Unií a jejími členskými státy a pro přidanou hodnotu vůči celkovým veřejným financím;

([15]) Konference o budoucnosti Evropy, návrh 16.
([16]) Konference o budoucnosti Evropy, návrh 39.
([17]) Přijaté texty, P9_TA(2022)0404.

4. připomíná, že Unie je povinna splatit jistinu a úroky z finančních prostředků, které si vypůjčila v rámci plánu EU na podporu oživení; v této souvislosti připomíná, že orgány Unie přijaly „plán splácení“ v podobě právně závazné interinstitucionální dohody, která stanoví plán pro zavedení nových vlastních zdrojů na plné pokrytí výpůjčních nákladů; v této souvislosti připomíná, že rating Unie jakožto kvazistátního dlužníka „AAA“ závisí mimo jiné na spolehlivosti a důvěryhodnosti opatření orgánů v návaznosti na jejich politický závazek zavést nové vlastní zdroje; připomíná, že náklady na splácení prostředků Nástroje Evropské unie na podporu oživení (EURI) a jejich kolísání již mají negativní dopad na rozpočet Unie, a opakuje svou výzvu Komisi, aby se otázkou EURI zabývala při revizi VFR v polovině období a aby rozpočtovou položku EURI postavila nad rámec stropů VFR;

5. připomíná svůj výše uvedený postoj ze dne 23. listopadu 2022 k návrhu na změnu rozhodnutí o vlastních zdrojích; připomíná, že obecně podpořil iniciativu na zavedení tří nových zdrojů příjmů založených na systému ETS, mechanismu CBAM a výnosech z prvního pilíře úmluvy OECD;

6. vyjadřuje vysoká očekávání, že s vlastními zdroji založenými na systému ETS a mechanismu CBAM bude konečně uveden do praxe dlouhodobý požadavek na lepší propojení příjmové strany rozpočtu Unie s politikami v oblasti životního prostředí a logikou začleňování problematiky klimatu do všech výdajových a příjmových politik; konstatuje, že odvětvová jednání o mechanismu CBAM a systému ETS vedla k dohodě; vítá skutečnost, že výsledné právní texty ve směrnici o systému ETS a nařízení o mechanismu CBAM jsou i nadále plně slučitelné s návrhem týkajícím se vlastních zdrojů; vyzývá orgány Unie, aby důkladně posoudily důsledky pro odhady příjmů; trvá na tom, aby tyto analýzy nebyly využívány jako záminka k blokování rozhodování, a vyzývá Radu, aby co nejrychleji přijala příslušné právní texty; je si dále vědom toho, že s tím, jak podle plánů pokračuje proces dekarbonizace, se výnosy ze zelených vlastních zdrojů ve velmi dlouhodobém horizontu sníží;

7. konstatuje, že stávající odkaz v návrhu o vlastních zdrojích na vlastní zdroje z výnosů dohody o prvním pilíři OECD/G20 bude muset být aktualizován v souladu s mnohostrannou úmluvou a příslušnou směrnicí Unie, aby byla ustanovení v členských státech prováděna harmonizovaným způsobem; je však velmi znepokojen tím, že jednání o reformě pilíře I na celosvětové úrovni postupují příliš pomalu;

8. domnívá se, že tyto nové vlastní zdroje jsou nezbytné k tomu, aby příští generace Evropanů neplatila cenu za splácení jistiny a úroků z finančních prostředků, které si Unie vypůjčila v rámci NGEU, a to buď zvýšením zátěže pro daňové poplatníky, nebo skrze škrty v běžných programech Unie, které mají přímý dopad na příjemce a držitele projektů; je pevně přesvědčen, že orgány Unie a političtí aktéři by měli občany jasněji informovat o přínosech rozpočtu Unie a jeho příjmové straně; bere na vědomí legitimní poptávku Evropanů po větší sociální a daňové spravedlnosti; varuje před jakýmkoli pokusem snížit financování běžných politik Unie s cílem vytvořit prostor pro splácení dluhu Unie, neboť by to ohrozilo dlouhodobé cíle Unie, jako jsou hospodářské, sociální a územní sbližování, genderová rovnost, výzkum a inovace nebo ekologická a digitální transformace;

9. vyjadřuje politování nad tím, že současný způsob financování rozpočtu Unie jej podřizuje vnitrostátním rozpočtovým omezením, což vede k tlaku na snížení jeho – již tak skromného – celkového objemu a k logice „spravedlivé návratnosti“, která plně neodráží zásadu solidarity jako jádro integrace Unie; domnívá se, že tato struktura je jedním z hlavních důvodů, proč Unie nemůže účinně plnit všechny své úkoly a závazky; je velmi znepokojen pomalým pokrokem v modernizaci systému vlastních zdrojů od vytvoření Evropských společenství;

10. vyjadřuje politování nad tím, že Rada dosud neschválila první soubor nových vlastních zdrojů; vyzývá členské státy v Radě, aby bezodkladně a naléhavě přijaly nové vlastní zdroje z prvního balíčku ze dne 14. prosince 2021; je však hluboce znepokojen tím, že částky získané z těchto nových vlastních zdrojů nebudou postačovat k pokrytí všech splátek a výpůjčních nákladů NGEU (odhadem průměrně nejméně 15 miliard EUR ročně do roku 2058); vyzývá proto Komisi, aby co nejdříve, nejpozději však ve třetím čtvrtletí roku 2023, předložila další soubor návrhů; trvá na tom, aby tyto návrhy zohledňovaly priority Parlamentu uvedené v tomto dokumentu;

Diverzifikace zdrojů financování EU a nalezení nové rovnováhy příjmů

11. naléhavě vyzývá všechny zúčastněné strany, aby pokračovaly v úsilí o nalezení netradičních a nových, pokud možno skutečně vlastních zdrojů a dalších zdrojů příjmů pro rozpočet Unie s cílem plně pokrýt celkové očekávané výdaje na splácení jistiny a úroků z finančních prostředků vypůjčených v rámci NGEU a posílit rozpočet Unie, u nějž je třeba opustit dogma „1 % HDP EU“; domnívá se, že zavedení nových vlastních zdrojů nad rámec právně závazné interinstitucionální dohody by přineslo trvalé výhody nejen při provádění politik Unie, ale také při zajišťování postavení Unie jako důvěryhodného a inteligentního emitenta dluhopisů;

12. zdůrazňuje, že výnosy z dodatečných vlastních zdrojů Unie musí být dostatečné nejen k pokrytí dluhové služby dluhopisů Unie, včetně vzniklých úrokových poplatků, ale také k udržení a usnadnění nezbytných evropských investic po roce 2026;

13. domnívá se, že příjmová strana rozpočtu Unie by měla být strategicky využívána k posílení konkurenceschopnosti a udržitelnosti Unie a k podpoře inovací v EU, jakož i sociální, fiskální a environmentální spravedlnosti; zdůrazňuje, že zelené vlastní zdroje by měly být doplněny vlastními daňovými zdroji z podnikového sektoru, a to z důvodu dostatečnosti, fiskální ekvivalence (ti, kteří těží z Unie a jejích otevřených trhů, by měli rovněž přispívat svým spravedlivým dílem k jejímu financování) a celkové spravedlnosti při rozdělování mezi členskými státy a odvětvími;

14. zdůrazňuje, že řešení krize v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti vyžaduje, aby bylo dále mobilizováno více zdrojů a aby se přehodnotily stávající politická opatření, která mají v Unii vytvářet pobídky; je pevně přesvědčen, že příjmovou stránku rozpočtu Unie lze využít jak k odrazování od určitého negativního chování, tak k umožnění investic zaměřených na dosažení uhlíkově neutrální ekonomiky prostřednictvím ekologické transformace; zdůrazňuje význam těchto politických opatření pro dosažení cílů pro roky 2030 a 2050, zejména pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů a postupné ukončování používání fosilních paliv;

Zdanění právnických osob (BEFIT)

15. se zájmem očekává nadcházející iniciativu Komise nazvanou Podnikání v Evropě: rámec pro zdanění příjmů (BEFIT), která má být zahájena ve třetím čtvrtletí 2023; vyzývá Komisi, aby navrhla jednotný soubor pravidel Unie pro daň z příjmů právnických osob, který by byl založen na klíčových prvcích společného základu daně a rozdělení zisků mezi členské státy pomocí vzorce na rozdělení příjmů z daně na základě pravidel BEFIT a představoval by nový vlastní zdroj v duchu uvedeného plánu; očekává, že nový přístup k tomuto vlastnímu zdroji založenému na dani z příjmů právnických osob bude řešit otázky vnitrostátních rozdílů ve zdanění právnických osob, které v této oblasti dosud bránily vzniku vlastního zdroje, a umožní rozšířit oblast působnosti, která bude zahrnovat více podniků působících na jednotném trhu než jen několik málo největších a nejziskovějších nadnárodních společností, na něž se vztahuje dohoda OECD o prvním pilíři; upozorňuje, že pokud jednání o prvním pilíři OECD nebudou uzavřena v přiměřené lhůtě, měla by Komise zvážit další zdroje příjmů od velkých společností působících na jednotném trhu;

„Spravedlivý hraniční mechanismus“ EU

16. vyjadřuje politování nad tím, že výrobní řetězce některých výrobků vstupujících na jednotný trh Unie zahrnují pracovníky ze třetích zemí, kteří nedostávají důstojnou mzdu a v některých případech žijí v extrémní chudobě; poukazuje na to, že dovoz těchto komodit do Unie vede k nekalé hospodářské soutěži („sociálnímu dumpingu“);

17. vyzývá proto Komisi, aby uskutečnila konzultace se zúčastněnými stranami a důkladné posouzení dopadů v souvislosti s možným legislativním návrhem týkajícím se „spravedlivého hraničního mechanismu“, který by od společností dovážejících zboží na jednotný trh Unie vyžadoval, aby pracovníkům zaměstnaným ve třetích zemích v jejich globálním dodavatelském řetězci platily denní mzdu, která je nad příslušnou hranicí chudoby a je dostatečně vysoká, aby mohli uniknout absolutní chudobě, jak ji definují příslušné mezinárodní organizace; zdůrazňuje, že pokud společnost dováží na jednotný trh Unie produkty vyrobené pracovníky ve třetích zemích, jejichž plat je v rozporu s touto legislativou nižší než stanovená prahová hodnota, platila by poplatek ve výši rozdílu mezi touto prahovou hodnotou a skutečným platem, který dostávají jejich pracovníci; domnívá se, že výnosy z poplatků vzniklých v souvislosti s prosazováním takového opatření by měly plynout do rozpočtu Unie; očekává, že Komise poskytne odhad dopadu na pracovní podmínky v zemích mimo EU, jakož i slučitelnost takového opatření s příslušnými pravidly WTO; domnívá se, že takové opatření by mohlo zvýšit konkurenceschopnost společností vyrábějících v Unii, které dodržují určité pracovní normy, pracovní podmínky a výši mezd; vyzývá Komisi, aby při zvažování „spravedlivého hraničního mechanismu“ zohlednila zkušenosti ze stávajících srovnatelných mechanismů v Unii a na celém světě, jako je mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích;

Daň z finančních transakcí

18. znovu vyzývá Komisi, aby do svého druhého souboru vlastních zdrojů zahrnula finanční služby, včetně finančních transakcí; vyzývá proto Komisi, aby zvážila možnost zavedení celounijní daně z finančních transakcí; v této souvislosti naléhavě apeluje na Komisi a členské státy zapojené do jednání o posílené spolupráci, aby učinily vše pro dosažení dohody o dani z finančních transakcí do konce června 2023; vybízí ostatní členské státy, aby se připojily; domnívá se, že daň z finančních transakcí jakožto vlastní zdroj představuje příjem s vysokým potenciálem, který by usnadnil splácení dluhu v rámci nástroje Next Generation EU a poskytl více prostředků na priority Unie; zdůrazňuje, že každý návrh by měl být doprovázen důkladným posouzením dopadů a měl by přispívat k cílům politiky Unie a řídit se unijní zásadou subsidiarity;

19. upozorňuje na rostoucí zpětný odkup akcií společnostmi v Unii; vyzývá Komisi, aby posoudila proveditelnost zavedení spotřební daně ze zpětného odkupu akcií společnostmi, neboť by to umožnilo vytvářet nové zdroje a zároveň odrazovalo od této stále rozšířenější praxe, která odměňuje zahraniční akcionáře na úkor investic; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby před jakýmkoli budoucím návrhem posoudila možný dopad této spotřební daně na jednotný trh; vyzývá Komisi, aby jako další možnost posoudila společný a standardizovaný rámec srážkové daně;

Daň z kryptoměn

20. navrhuje zavedení evropské daně z kryptoaktiv, přičemž příjmy z této daně by byly součástí rozpočtu Unie jakožto nový vlastní zdroj; poukazuje na to, že celosvětový trh s kryptoaktivy od krize v roce 2008 rychle (i když nestabilně) roste, přičemž v květnu 2021 dosáhla kapitalizace až 2 bilionů EUR; konstatuje, že kryptoaktiva jsou postupně čím dál tím více považována za skutečný platební prostředek a součást investičních strategií; zdůrazňuje, že regulace a zdanění kryptoaktiv na úrovni Unie je vzhledem k jejich vysoké mobilitě a přeshraničnímu rozměru účinnější než na vnitrostátní úrovni; v této souvislosti poukazuje na to, že evropská daň z kryptoaktiv by podpořila vznik harmonizovaného daňového rámce pro kryptoaktiva, lépe by odpovídala přeshraniční povaze trhu s kryptoaktivy a podpořila by přijetí daňových standardů na celosvětové úrovni;

21. zdůrazňuje, že pro kryptoaktiva si lze představit několik možností zdanění, jako je daň z kapitálových zisků pocházejících z činností souvisejících s kryptoaktivy (na základě jednotné sazby odvodů pro všechny členské státy EU), daň z transakcí s kryptoaktivy nebo daň z těžby kryptoaktiv a obchodování s nimi stanovená podle jejich spotřeby elektřiny a dopadu na životní prostředí; vyzývá Komisi, aby posoudila dopad těchto možností na evropský trh s kryptoaktivy, odhadla potenciální příjmy a předložila konkrétní návrh;

Digitální ekonomika

22. opakuje svou výzvu obsaženou ve svém výše uvedeném postoji ze dne 23. listopadu 2022, v němž Parlament uvedl, že v případě zjevně nedostatečného pokroku na úrovni OECD směrem k mnohostranné úmluvě do konce roku 2023 by měl být předložen legislativní návrh týkající se digitálního poplatku nebo podobného opatření, které lze jednostranně přijmout a které může sloužit jako základ pro vlastní zdroj Unie, který by začal přinášet příjmy do roku 2026; vítá skutečnost, že stále pokračuje diskuse o příspěvku velkých poskytovatelů digitálního obsahu k síťovým nákladům;

23. dále konstatuje, že rozšíření ekonomiky založené na datech v Evropě vedlo k prudkému nárůstu datového provozu, zejména během pandemie, a k významným ekonomickým přínosům pro velké internetové společnosti a odvětví telekomunikací jako celek; je si vědom dopadu datových toků na životní prostředí; vyzývá Komisi, aby určila a vyhodnotila opatření k optimalizaci tohoto přenosu dat a k omezení jeho uhlíkové stopy, a to i prostřednictvím finančních pobídek;

Vlastní zdroje založené na statistikách

24. vidí vysoký potenciální přínos vlastních zdrojů v podobě příspěvků založených na statistikách, které členským státům poskytují pobídku a odměnu za důsledné provádění politik přijatých na úrovni Unie; vyzývá Komisi, aby posoudila a simulovala dopad příspěvků členských států vypočtených na základě statistik v sociální nebo environmentální oblasti, kde jsou každoročně k dispozici kvalitní, spolehlivé a společné harmonizované údaje Eurostatu;

25. domnívá se, že přesný rozsah těchto příspěvků členských států založených na statistikách a jejich sazby by mohly být odstupňovány a nastaveny tak, aby byla zajištěna celková distribuční spravedlnost příštího souboru vlastních zdrojů; domnívá se, že komplexní a dobře kalibrovaný soubor vlastních zdrojů by tak mohl nahradit a učinit zbytečnými jakákoli umělá snižování, paušální slevy nebo opravné mechanismy na straně příjmů, které ohrožují soudržnost a motivační složku politiky vlastních zdrojů;

26. vyzývá konkrétně k vytvoření vlastního zdroje založeného na rozdílech v odměňování žen a mužů; zdůrazňuje, že v rámci tohoto mechanismu by byl podíl příspěvků založených na hrubém národním důchodu (HND) nahrazen novým distribučním klíčem, který by vyžadoval, aby členské státy s většími rozdíly v odměňování žen a mužů přispívaly poměrným způsobem více než členské státy s menšími rozdíly v odměňování žen a mužů;

27. vyzývá k prozkoumání možnosti zavedení nových vlastních zdrojů spojených s jinými druhy odpadu, než je plastový obalový odpad, což by mimo jiné motivovalo členské státy ke zvýšení podílu odpadu určeného k opětovnému použití a využití materiálů, a přispělo by tak k cíli oběhového hospodářství;

28. vyzývá k vytvoření vlastního zdroje založeného na biologickém odpadu; zdůrazňuje, že v rámci tohoto mechanismu by byla část příspěvků založených na HND nahrazena novým distribučním klíčem, který by od členských států, které recyklují méně biologického odpadu, požadoval, aby přispívaly více než členské státy, které recyklují více biologického odpadu; žádá Komisi, aby posoudila, zda by mohl být rovněž zaveden mechanismus pobídek k omezení tvorby nebezpečného odpadu a na podporu jeho dekontaminace s cílem umožnit jeho recyklaci;

29. vyzývá k vytvoření vlastního zdroje založeného na plýtvání potravinami; zdůrazňuje, že v rámci tohoto mechanismu by byl podíl příspěvků založených na HND nahrazen novým distribučním klíčem, podle něhož by členské státy platily příspěvky na základě množství potravinového odpadu vzniklého v daném roce; domnívá se, že tento vlastní zdroj by motivoval členské státy k tomu, aby prováděly politická opatření k omezení plýtvání potravinami, a to ve výrobním řetězci i ve fázi spotřeby;

Zdroje příjmů jiné než vlastní zdroje

30. opakuje, že aby se přínosy spravedlivě přerozdělovaly, veškeré veřejné příjmy plynoucí z provádění politických opatření Unie, prosazování právních předpisů Unie nebo využívání infrastruktury financované Unií by měly automaticky spadat do rozpočtu Unie, a to jako vlastní zdroj nebo jako jiné příjmy, zejména v případech, kdy jsou zpoplatnění, výběr a vymáhání organizovány centrálně některým z orgánů či institucí Unie; vyzývá Komisi – při vypracovávání návrhů – a Parlament a Radu – při výkonu jejich pravomocí jakožto legislativních orgánů –, aby ve své legislativní činnosti dodržovaly tento průřezový přístup;

31. trvá na tom, že rozpočtové příjmy ve formě dávek, poplatků (jako jsou např. poplatky účtované za zrušení vízové povinnosti v rámci Evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS), až začne fungovat), poplatků za překročení emisí, pokut za porušení pravidel hospodářské soutěže, sankcí za nesplnění povinnosti a dalších podobných příjmů by měly tvořit nedílnou součást ročního rozpočtu; uznává, že z důvodů souvisejících se Smlouvou musí tyto jiné příjmy zůstat doplňkem vlastních zdrojů podle článku 311, které musí být i nadále hlavním zdrojem financování unijního rozpočtu;

32. upozorňuje na zvláštní případ výnosů získaných v souvislosti s rozsudky v trestních věcech, a zejména z konfiskace majetku v případě nedodržení unijních sankcí; žádá Komisi, aby podrobně posoudila, jak by tyto výnosy nebo sankce vybrané orgány členských států mohly být poskytnuty do rozpočtu Unie jako vlastní zdroj; podporuje myšlenku, aby se výnosy z konfiskace a zpeněžení majetku pocházejícího z trestné činnosti staly vlastním zdrojem Unie; podporuje myšlenku, aby výnosy z konfiskace a zpeněžení ruského majetku byly k dispozici pro účely pomoci a obnovy na Ukrajině; navrhuje, aby byly tyto výnosy směrovány prostřednictvím souhrnného rozpočtu Unie a aby byla zajištěna struktura správy a řízení, do níž by byly zapojeny ukrajinský a Evropský parlament;

Fiskální legitimitu musí zajišťovat volení zástupci: ústavní, procesní a historické úvahy

33. připomíná, že diskuse o zdrojích financování evropské integrace má dlouhou a živou historii; připomíná, že článek 49 Pařížské smlouvy ze dne 18. dubna 1951 o založení Evropského společenství uhlí a oceli stanovil, že „Vysoký úřad je oprávněn obstarávat finanční prostředky, které potřebuje k plnění svých úkolů, a to uložením poplatků z výroby uhlí a oceli [a] uzavíráním smluv o půjčkách“;

34. zdůrazňuje, že článek 201 Římské smlouvy ze dne 25. března 1957 o založení Evropského hospodářského společenství stanoví, že „Komise přezkoumá podmínky, za nichž mohou být finanční příspěvky členských států […] nahrazeny jinými zdroji samotného Společenství, zejména příjmy plynoucími ze společného celního sazebníku, jakmile bude tento společný celní sazebník s konečnou platností zaveden“;

35. připomíná, že představitelé států a vlád šesti členských států se v závěrečném komuniké z haagského summitu ze dne 2. prosince 1969 „dohodli, že postupně nahradí […] příspěvky členských států jejich vlastními zdroji [tj. zdroji Společenství] s přihlédnutím ke všem dotčeným zájmům s cílem dosáhnout v přiměřené době úplného financování rozpočtů Společenství […] a posílení rozpočtových pravomocí Evropského parlamentu“;

36. vyjadřuje politování nad tím, že navzdory těmto povinnostem vyplývajícím z primárního práva byly od přijetí Lucemburské smlouvy v roce 1970 zavedeny pouze dva nové vlastní zdroje, a to příspěvek založený na HND v roce 1988 a vlastní zdroj založený na nerecyklovaném plastovém obalovém odpadu v roce 2021;

37. uznává výhody vlastního zdroje odvozeného z HND s ohledem na jeho spolehlivou vyrovnávací funkci; vyjadřuje politování nad přetrvávající převahou podílu příspěvků členských států v systému vlastních zdrojů, přičemž tento podíl nyní činí přibližně 80 %; poukazuje na skromný podíl tradičních a skutečně vlastních zdrojů, zejména cel, který dnes činí přibližně 13 %;

38. dochází k závěru, že současné financování rozpočtu EU je v rozporu se záměrem „otců zakladatelů“ a s duchem Smluv;

39. připomíná své konzultační pravomoci týkající se rozhodnutí o vlastních zdrojích; je přesvědčen, že by měla být zaručena výraznější úloha Evropského parlamentu jako legislativního a rozpočtového orgánu v příslušných právních předpisech, jakož i v ročním postupu týkajícím se příjmové strany rozpočtu a úrovně zadlužení; dále se domnívá, že Evropský parlament by měl hrát významnější úlohu v rozhodovacím procesu v oblasti vlastních zdrojů s cílem zajistit viditelnost, legitimitu a demokratickou odpovědnost veřejných financí Unie;

40. připomíná, že opatření týkající se vlastních zdrojů by se měla řídit obecnými cíli jednoduchosti, transparentnosti a spravedlnosti; opakuje svůj postoj, že slevy a jiné opravné mechanismy by měly být zrušeny;

41. zdůrazňuje, že je naléhavě zapotřebí dosáhnout pokroku v oblasti nových vlastních zdrojů nad rámec druhého balíčku, který je součástí interinstitucionální dohody; připomíná členským státům, že jednání o mnohostranném finančním rámci po roce 2027 jsou zásadně spojena s jednáními o vlastních zdrojích a s dostatečnou dostupností vlastních zdrojů; je připraven využít všech svých rozpočtových pravomocí k zajištění jasného a efektivního pokroku v oblasti vlastních zdrojů;

o

o o

42. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vnitrostátním parlamentům.